

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور

ه کانون ثانی ۳۳۸

نومرو : ۱۸

برنجی سنه : ایکسجی جلد

تقریریه غنچه‌سنگ درامی

تقریر، تهریکنامه کی، استدعا کی، تزیین مکتوبی کی ادبیاتدن زیاده آدابہ عائد بر شیرد تقریر، اثرک ویا مؤلفک قیمتی کوسترین بر معیار تاقی ایدیله من. فقط بزده تقریر تاناق کمال دورند بری تقریریه کیجور. برتقریریه بکزه من «تخریب خرابات سنه لرحه اوراق پریشان ناسرینک ترکیب بند صاحبانه سیاه بر خصوص، شخصی بر غرضی صایبلدی، رجاء زاده اکرم بکک منظومه لرخی مؤاخذامیدن «مدحه انشعارایتدیک وقت، تمام ادبیات، تاقی ضابطه به سراجم ایتدی، اون بئسنه اولنه قدرتقریر بزده اوقدر ناشنید ایدی. حتی حرب عمومیک صوک سنه لرنده عبدالحق حامدک بعض شعر لرخی تقریرایدن بر محرر شنیدیم. حاتم پاشاک تو بیخه اوغرامشیدی، مرحوم «دایا، اعضاسندن بر ذات هلینده بولونی بر غزته جیل حدی در؟» دیوردی.

اسکی نسلدن باقی قالار ایچون تقریرک معناسه نوز دکیشمه. مشدر، مثلا سلیان نظیف بک کچنلرد یازدینی برتقریرده دوستم خلیل نهادی مجوده نقی فائق عد ایتمک قدر واردی، خلیل نهاده تقریر ده ا بیوک اولدینه اناغاسی توصیه ایتلی ب. یوز برغرور برکچ ایچون «سپاه الهام» ک الکوتلی اوقلرنده ده ا تبهک لیدر.

کچنلرده فیلسوف رضا توفیقک مزاحه دا یازدینی فرانزجه لی مقاله هنووی حالت روحیه کوزل بر مثال ایدی. ذمام فیلسوفک تصنیفده شوبله برتنجه چیچور: کندی مدح ایدن یازیلریمه و مزاحی، مجو ایدن محررلر صوغوق و کولو بجدر. واه بو سیاست چکیسی مدح ایده بیلمکدن بیوک تحفایا بیلامایه جفی اعتراف ایتلی. فقط بو نوع تحفای مزاحی دکدر! رضا توفیق لاتین حروفیه تسلیم ایتدیکی مقاله لرخی هر تورلو استعفافدن مصون صابور دکای قرصی فسی قدر باشنه یاقیندیران بر. ایچون هذیانک فرانزجه سبله قاتلری برته دوشورده موداسنک بکری سنه دنبری کچدیکی کورمه مک آکلایمیشلردر.

«تاز برذوق صاحبی ایچون بوکروله رده تنق اتمک ممکن دکدر. احمد هاشم برتقریرندن، عام

ایتمک بیله حیاتک وظائف عالیہ انسانی ایچون قند قانلامایده میخانیکیته و فیزیق - کیمیا دستور قابل ایضاحیدر؟»

بوترو طرز تفکر ایله ماهیت حیاتده قواد علیه نك افاده ایلدیکندن فضله بر جهت قالدیه بک آجیق کوستریور. فیلسوفه کوره. بو جیه ناصیل نفوذ ایده بیلیر؟ اونی کله حکم مقاله کوره چکسکز؟

تاریخ فلسفه علمی

محمد امین

مادک اصول آفانیسیله قابل ایضاح دکدر. بوفرق «اولوم» دیدیکز واقعه بک اعلا کوستریور.

اگر حیات بر میخانیکیندن عبارت اینسه طبیی (اولوم) نه ایچون موجود اولوبور؟ فی الحقیقه عضویت بر سبب خارجی نتیجه سی اولارق لازم کلدیکی قدر قوت آلامازسه تلف اولای ضروریدر. آجیق عضویت لازم کان قوتی متدایا بر دیککیز حالده بنه پیراییدور؛ اوزون ویا قیصه بر مدت صوکر «اولوم» محکوم اولوبور. اونک ایچون حیاتی میخانیکیندن عبارت کورنر بر سبب خارجی اولقسنز وقوع بولایسی طبیی اولان «اولومی» ایضاح ایتکده چوق کوچلک چککده درلر. ددقارت وقتیه حیات عضویتی بر نوع «ماکنه» عد ایتدیک ایچون بدن انسانیک غیر معین مدته یاشایه بیلجکی بیله تخیل ایتشدی. فقط صوک نصف عصرده طبیی «اولوم» مسئله سی فیزیولوژی عالم آراسنده تکرار زمین مناقشه اولغه باشلادی. وایسان جرء واحده دن عبارت اولان ذی حیات موجودات سبب خارجی و محیطی اولادقچہ انقسام صورتیه تناسل ایده ایده الی الابد یاشایه بیلجکی ایلری به سوردی. بو کشف اوزرینه ساباتیه کی فیزیولوژی عالمی طبیی اولوی ایضاح ایچون یکی بر نظریه اورتیه قوبیلر: «حیات ابتداده یالکیز محافظه بقا غایه سی تعقیب ایلردی. اووقت وظائف حیات آراسنده بر انقسام اوغراماشدی. تک بر جیره ده هیچ انقسام اولقسنز بقا و تناسل غایه لر برلششدر. فقط بوکسک ملکات وقوا اکتساب ایچون بالآخره حیات آراسنده انقسام وظائف باشلامش و ذی حیات مختلف بر چوق حیاتدن ترکیب الیهدر. او وقت تک جیره ده بولونان بقای بدن خاصه سی غائب اولمش و فرد حیاتی طبیی اولومه محکوم اولیهدر. بوکا مقابل حس اتمک، طایبق، بیلیم کی وظائف و ملکات عالیہ کسب الیهدر. شوحاله کوره اولومک سبب مادیسی فوئده برعلی واردر. موجودات حیاتیته نك حس و اداریه کی وظائف عالیہ اکتسابی ایچون حیات آراسنده تقریق وظائف یایارق کسب مفصلیت ایلمی طبیی اولومک سیدیدر. اولومک بویه تحفظ نفس سوق طبییسندن برنوع بوکسلش اولدوغی بعضی فیلسوفلر بک ای فوئده در، چونکه اوله جکی بیایور. بووزیا لکز مابعدالطبیی و اخلاقییدر؛ اونک فوئده شو نظریه نك بر قیمت علمیه سی یوقیدر؟ طبیی اولومک سببی آرایان عالمده نهایت کورمه مشلریدرک. موجود ذی حیات تولد ایتدیک محیطدن بوکسلیمک ایچون بقای عضویتی ترک ایتشدر، فقای، وقت حیاتی قبول الیهدر. ره نان (بر ملنک بوپوکاری فدا جان ایدیلریدر. جسمک فانی بوکسلیمک ایچون بر نوع فدا نجات اولور] دیور. ساباتیته نك ده اولوم حقیقه کی نظریه سی عینی معنایی افاده ایلورمی؟ اولومک سبب خارجی سی حیات ایچون لازم کان الیت و شرائط مادیته نك عدم وجودی ایله افاده

اشهاد قالدیر. مشهور قلود برنار «بر بومورطه نك تکامل، بوموسی، صوکر: برفوش، بر بالی یاوروسی اولوبورمی نه ساده فیزیق ایله نه ده کیمیا ایله یعنی میخانیکیته قابل ایضاح دکدر. «دیور. دیگر فیزیولوژی عالمی ماری، باشقه بر صورتیه عینی فکری افاده ایلور: «بن حادثات حیاتیه دیبه برنوع جمله حادثات طایفایورم بنجه حیاتک ایکی نوع تظاهری وار: برنوعی قابل فهمدر، آکلایا بیلر، قانونلری وضع ایله بیلیرز بونلر حیات داخلنده فیزیق و کیمیوی حادثه لدر. دیگر برنوعی نرم ایچون قابل فهم دکدر.» ماللک بوشاداتی ایتدیککیز کی تکثیر ایده بیلر. سکز. بوند شو نتیجه جیفار: علومک ترقیات حاضره سی حیاتک بنجه آکلاشیلامیان بر چوق جهنلری اولدوغی تماماً کوستریور. بوجهنلر یالکیز بوکوف ایچون دکل. حیاتیته تعقیب ایدیلن اصول ایله یارین ایچونده آکلاشیلامیاجق نقطه لدر. نه بی دیبه چکسکز: چونکه بوماللک فیزیق و کیمیا حادثه لرله قابل ایضاح بولامدقاری و صیقتی چکدکاری جهنلر حد ذاتده بو حادثه لرله فوئده در. حیاته نك بر جیره دن اک بوکسک بر عضویت قدر هپسک فعالیتنده بر غایه، بر هدف تعقیب واردر. بر پروتوبلازمانی آلیکیز، اونک حرکتنده علمی اصول ایله نه کورو. رسکز، ساده جه بر سبب خارجی نك تأثیری و او مؤثر فارشیسنده بر عکس العمل، یعنی پروتوبلازما ده فعالیت... شیمی علوم مبدیه نك غایه سنه نظر آحقق اون تأثیر ایله عکس تأثیر آره سنده معادلت، مساوات لازم... بونک ایچون دیرسکز که تأثیر عکس تأثیره مساویدر. ای اما بر جیره نك. بر پروتوبلازما نك حرکتنده ساده جه بوکی متناسبت یوقدر. او حرکتک معین هدفی واردرک هیچده بوکی دستورله قابل ایضاح دکدر. بر جیره عکس العمل لرنده کندی محافظه، انکشاف و نمو و تناسل غایه لرخی هدف اتخاذ ایلر.

فعالیت عضویه بر ضیاع قوت اولفدن زیاده کندیته لازم اولان قوتی انعام واکاله مصروفدر. دیگر طرفدن بتون بو عکس عمللر یاشامق اضطرارنده بولندوغی محیطه انطیاق ایلمک هدفی تعقیب ایدر. بو غایه حساب قانلرجه ماهیت حیات آکلاشیلامیورمی؟ بو هدفی مالک اولدوغی اعضا و تأثیرات خارجی تعیین ایدیر دینه من. چونکه بر عضوک تولدی فعالیت تعیین ایتدیک کی فعالیت ده عضووی تولید ایدر. بونلری بر برلرله ایضاحه قانق ذاتا محتاج ایضاح اولان بر شیله دیگر کی ایضاح اتمکده قالدیه نك باشقه بر شیله یاراماز.

حیاتی دریندن کورمکه چالیشنجه اونک ماهیت اساسیه سنده بر غائب finalité بر هدف اولدوغی تعیین ایدر، هر موجود ذی حیات کندی بقای ایچون اطرافنده کی اشیا یی استیخام ایلر. بناء علیه تظاهرات حیاتیته نك ایکی جبهه سی واردر. برینک سببی تماماً فیزیقوشیمیکی الحاصل مادیدر، دیگرینک علنی بالذات حیاتک کندیسندن تولد الیهدر. هیچده

« کولار »

عزری : خالده نصرت خام

نه یازیق که کولار محرومی لزومسز التفاتلر و قورو
جیلرله همون ایدمه جکم. زبرا بنم نادبیات جدیدنک
« غالان عزری » قدر طعنه‌لی برماضیم وار ونده
بو کون ویران اولان او ماضینک یوکسک تپه لرندن
یو وارلانیکن بر هوا اولسون دیبه یولده تصادف
ایستکارمه هبه ایدمه جقدر بول شهرم ...

زوالی جنابک. کم ییلر بلسک صرف برنشویق
وجیلرله ایچوندی. کولار محرومی مادام دوسویله
بکزند. بونکله قالمه بدی نه ایسه !. برده « آناطول
فرانس » دن بحث ایدنلر شهبلی کوزلرله باقدیفنی
سولدی. انسان حیرت ایدیلور. اولکی لالایلاک
وجیلرله کارانی ایدی. صوکره کی تینیزلاک قیصه قانچاق
نه ... ؟

آکلاشیلیور. غالباً استعاره و ترکیب استادلی
بویه برطاقم اولور اولاز سوزلر سولمک ایچون اتفاق

وخم برصننه کپیرمیش کی، صولفون، درمانسز،
نومید چیقور. یعنوب قدری برمیتدی تشجیع
ایتمک مجبوریتده قالدینی زمان، بر ابداع زحمتی
جکمیش وشو جله لی بولایمیش : « استعباله برشی
وعد ایتمک احتمال اولاییلر ! »

صنعت عالنه داماد کی، دوکوله درنکله،
باشنه آتون سربرک، پشندن التهار اوقوبه رق
میتدی آتی ویا استمدادسزلی جاریلر وجوه لر
آرمه سنده یاشایان ماحل شهزادعلری کی حقیقتک
زهرنن اوزاق یاشاعنی دوغرو دکادر. بر دوستم
دیوردی که ایلاک، مدح ایدیلر یک زمان کی یازی اوقودجه
دهشته دوشیورم، صنعتده شیمیدی قدر الک بیوک
موقیم او مدحه ایثافاق اولشدر !

قاراقلرده اونوتواش کنج و بدبخت بر قابلی
کشف ایدن وعصرک بتون هواستی چکرلینه حبس
ایتنس ساخته بر هولای دورن منقلر صنعت قدر
وطیکده الک بیوک خبرکارلیدر. تقریض برنزاکت
اولدیندن هیچ بر صنعتکار واستادی بولفادن
مع ایدمه، فقط تنقید، آرمه صره، کجه بولجیلرینک
قورقونج کذرکاهنده برشمش کی چاقلیدر.

اسکی نسلک کوتو اثرلی هجوم ایدلکسین،
یواش یواش، فنا بولدی، فقط انسانک الک بیوک
ضعیفه نفدی ایدن کوتو « اخلاق » ی نسلدن نسله کچور.
بو کون بیلر دوستلله تنقیدی بربرندن آیراییلر
نه قدر آزدرد !

کندینی اوکرتمکدن زیاده تصدیق ایتدیرمک
ایستهین بر میتدی، بر قواف چراغندن دهآ آز
دکا کوسترمش اولور. — فالخ رفقی

حالبوکه بونلرک هیچ بری کوزل دکادر و هیچ برنده
شعر یوقدر، هسیده مرضی در، وصیفیتیدن دوغان
مادی حاللر ونومیدلکلردر. سودا ... اون پک آزی
کیسه دویه بیلر ویک آز کیسه اونک جورینه،
صفاسنه تحمل ایدر. الک روحسز انسانلر درک عشقک
ایچندن آبری برقیصه قانچاق، برعلت وصیفیتی چقاریرلر.
حالبوکه عشق دینن کنیش ویراق بیکار بونلرک هسیده
برابرلر. بوراده مرحتک کوزل چچکلرله اهانتک
وعذابک زهرلی چچکلری بردالده بیتر. شفقته خویلا
یان یانه دورر. بر محرو و صنعتکار ایچون مرض
وعذاب بیوک صنعتنی یاراتقی ایچون لازم اولان
واسطه لرلر. بوقسه کولارده اولدینی کی براسهاس
دکادر. روحک عانی بر نتیجه کی کوسترمه سز.
بلکه روحده کی علت واسطه سیه دهآ کوزل، دهآ
نازه و قوتلی نتیجه لره واریلر. فقط بونک ایچونده
هرشیدن اول روحک، دماغن وقلبدن ای بردرس
آلمه سی، دماغک وقلبک بیوک تجربه لر کپیرمیش بولنسی
لازمدر. صنعتکار ایچون لازم اولان مرض، حس،
عذاب تجربه نک الندن کچمکجه هیچ برایشه یاراماز.
بو تجربه یی کپیرمه یی قلیک و دماغک روحده پک دار
وکورکوسز بر روحدر. هیچ شبهه سزکه بویه بر
روحده کندندن بشقه سی طایفه ماز. — علی نامق،
سوزان وسیرا اونک ایچون قراکافدر. ایسته پک
کنج خالده نصرت خامده بویوزدیرک نامقکده مش
عذابی، سوزانک عشقنی بردرلو دیواماشدر. بویه
قراکاق روحلی برانسانک درلودرلو عذابلرله قورانان،
حرصلرله یانان، علتلرله صولان قلی آتجی آکلایان
وییلن تجربه لی برصننتکارک النده ای برماده در.

کولار محرومی النده کی بوماددی آتجی اوزون
برجات تجربه سندن مکره صنعت قالمه دوکی ایدی.
اساساً هپ بویه دکلی.؟ رومان یازوق بر آرفضله
یاشایانلرله و بوق کوره ناره ویرکیدر. کنجیلر ایچون
کندی قلیلرندن و کندی روحلرندن دهآ ای بر
موضوعی اولور.؟ حالبوکه ایسته کندی روحی
و کندی قلبی حکیایده بشقه انسانلرله ویررسهک
نه قدر اکرنی اولور.

بونک ایچوندیرک کولار عادنا اولن سوزانک
مدافعه نامه سی کی برشیدر. حالبوکه رومانچی ایچون
بی طرف قالمی لازمدر. اوله حس ایدیلور که خالده
نصرت خام بتون سرعته بتون واسطه لری، مدافعه لری
وشاهدلرله سوزانی سومکه، سودیرمکه، مرحت
ایتمکه، ایتدیرمکه چالیشیور. حالبوکه بومقصد آشکار
اونقله برابر کندینه طوغرو یورونیلن سوزان هپ
قاجور، کیزله نیور، کوزمه کوروننیور وساده
محروک ایچنده یاشایور. سوزانی سومک ایچون نه
خوینی، نه چهره سی، نه عادتلری، هیچ، هیچ
برشیخی بیلایور. بزه ایکنجی درجه ده لازم اولان
علی نامق بوراده دهآ بارزدها سیوریش بروضعیتده
دورویور وکنایه بیتیروبده قاپادیمز صره ده شاید

ایتملر. نظیف بکده بشقه بر محرو « سن نغمه بدن
دهآ بیوکسک ؟ » دیدی. خالده نصرت خامه وظیف
بکک درجه سز بولاندیکی محرو صورملی. وسوزلرله
ایناندیلری.؟ محجوبیدرلر؟ بوقسه مغروری.؟
خالده نصرت خام برزمانلر بزه « کیت چهار،
کلم می ؟ » کی یکی کنجیلرک پک آزدنه کوردیکیز
کوزل منظمه لری اوقوتدیردی. لکن کولارده او
شاعر خالده نصرت خامک موقفیتی حس ایدیلور.
اولا حکایه ایدیلن شی و حکایه نک طاق دینی روح شعره
کپیرمه یی صنعت هواسته تحمل ایتمن بر روحدر.
خالده نصرت خامک بو « رومانیک » انسانلری
یاشایانلر، کورنلر ودویانلر ایچون اساساً اوله ایکیز
روحسز و قیصه سز انسانلر درک حیانه نه آجیرز
نه سوه رز ونده آگه سنی ایسترز. بزه صفوقاق
ویرلر، هواستی بوزارلر و آتجی بیوک قدرتلرک
آلدنه بزه پک سوعلی، مونس و مرحت ایتدیرمچی
برخالده کورونه بیلیرلر. رفاغل دینن انسان اصلده
لوقدر بریاد و لوقدر طانتسز شیدرکه اوله بر انسان
هرکسک مغروری در. هرکسه ایکیزمه ویرر. هرکی
کندندن قاجیر. لکن بیوک لامارنیک بابانسن قدرتی،
دهآ ای و غماق کوزلر سزک اوکندنه صاریشین پوزی،
صیغه وجودی و اوزون ساچلرله سوعلی کوسترمیور.
بو کون حیسانده ایکیز، سفلی و فنا اولان رفاغل
صنعتک کوزل هواستی ایچنده سوعلی، طانی
وروحلیدر.

ایسته خالده نصرت خامک علی نامق ده اصلده
بویه بریاد، بویه روحسز بر آدمدر. بلای که بواکم
محروک هنوز صنعت هواستک طانی روز کارینه قانامدینی
زمانلرده بولنش و محرو طرفندن کولرجه انهم
برایجاد کی کیزی کیزی سولیش، بکینه ایش ...
ایستردک که بو آدم صنعتک هواستی قدرتی بر آلدن
آسین و کوزمه بر دقیقه بیلر عادی و ایکیز کورو.
نمدن بیوک و بیوک کورونون ... بجه کنج قادیانلر
وارککار واردرک عشق کنیش بیکارندن ایچمه شاردر.
خویالرنده یاشاندقلری بر خسته، صاری، شاشقین
وعصی کنج ارکک ویا قادی خیلانی پک شعرلی
وجاذبلی بولورلر. زوالیلر بیلرلرک دوشوندکاری
انسان دنیانک کچیرکین، الک روحسز برانسانیدر.
نه آله طوتولور بریانی، نه کوزله کورونور برطرفی
ونده مدحه دکر بر روحی واردر.

چوق ایستردک که خالده نصرت خامک علی نامق
وسوزانی بو خالده اولسون و خالده نصرت خام
صاریشین کنج قادی خیلانی، صرف ای صیفیتسینک
ویردیکیرا حسزاکلری بزه کوسترمه سون. مرضیتی،
شعری، حساسیتی صنعتنه قاریشمش بولونون. فضله
راحتسز علی نامقک شعرلی حالی اوستنده اکرنی
دورسون و سوزان بشقه برسوزان اولسون. بتون
صیفیتلی کنجیلرک، دار پورکلی نازه لرک و عصی
طولارک آغیر قوقولر ایچنده عشق زهر، ورم،
جنایتله بر آراد کوردکارچی، بر آراد بولندلری
هیمن بیلیر.